

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

א.פ.ג
8 בדצמבר 2005

נשיא איראן אחמדי נ'אד שב ושלל את זכות קיומה של מדינת ישראל והטיל ספק בקיומה של השואה במהלך ראיון שנערך עימו בשולי הוועידה האסלאמית שהתקיימה בסעודיה. מסרים ארסיים אלה מהווים המשך לנאומו הקודם של הנשיא בו קרא למחיקת ישראל מהמפה. הם מעידים כי המדובר באידיאולוג קיצוני, אשר למרות ביקורת מבית ומחוץ מעניק עדיפות ברורה לשיקולים אסלאמיים מהפכניים, כפי שהוגדרו ע"י ח'מיני, על פני שיקולים לאומיים פרגמטיים.

אחמדי נ'אד בראיון לטלוויזיה "אלעאלם" (8 דצמבר)

1. נשיא איראן אחמדי נ'אד שב והשתלח בישראל ובעם היהודי בצורה בוטה וארסית בעת ראיון בלעדי שהעניק לטלוויזיה "אלעאלם" האיראנית, במהלך כינוס הוועידה האסלאמית בסעודיה (8 בדצמבר). בראיון, הביע הנשיא מסרים אנטישמיים, שכללו אלמנטים של הכחשת השואה, תוך הדגשת חוסר הלגיטימציה של התנועה הציונית ושל מדינת ישראל. בראיון נכללו, בין השאר, הקטעים הבאים: -

- א. **הכחשת השואה**: "כמה מדינות אירופאיות מתעקשות לטעון שבמהלך מלחמת העולם השנייה היטלר שרף מיליוני יהודים ושלח אותם למחנות ריכוז... אנו איננו מקבלים את הטענה הזו..."¹
- ב. **שלילת קיומה של מדינת ישראל**: "אלה שכובשים ושולטים בירושלים – מאין הגיעו הוריהם? לרובם אין שורשים בפלסטין, אך הם שולטים בגורלה של פלסטין ומרשים לעצמם להרוג בעם הפלסטיני". יצוין כי קודם לכן (7 בדצמבר), בנאומו במהלך הוועידה האסלאמית, הצהיר אחמדי נ'אד כי קיומה של מדינת ישראל הינו "המכשול המרכזי הניצב בפני האומה האסלאמית".
- ג. **התפלמסות עם מדינות אירופה בשל תמיכתן בישראל ומאבקן במכחישי השואה**: לדברי נשיא איראן הדברים הגיעו לידי כך "שאם אדם מעלה בפניהן [בפני מדינות אירופה] הוכחה השוללת [את קיומה] של השואה הם מגנים אותו ושמים אותו במאסר". הוא התפלמס עם האירופאים בציינו כי "אם הם אנשים ישרים, הם צריכים לתת חלק משטחם באירופה, כגון גרמניה, אוסטריה או מדינות אחרות, לציונים כך שהציונים יוכלו להקים את מדינתם בשטחה של אירופה. אתם [מדינות אירופה] תציעו חלק מאירופה ואנחנו נתמוך בכך".
- ד. **מאבק נגד ישראל באמצעות הטרור**: במהלך הראיון שב והבהיר נשיא איראן כי הסוגיה שהעלה נוגעת לאינטרסים ארוכי טווח של כלל האומה האסלאמית. אחמדי נ'אד דחה את דבריו של המראיין כי יש האומרים "שישראל הפכה למציאות שיש להשלים עימה" ויש המאשימים את איראן בחריגה מהקונצנזוס הערבי, וקרא להיאבק בישראל ולא להשלים עם קיומה. לדבריו, דרך ההתנגדות (קר הטרור)² היא האמצעי המועדף לשכנע את ישראל להכיר בזכויות העם הפלסטיני.

¹ בהסברה האיראנית נפוץ מאד מוטיב הכחשת השואה. ראה למשל לקט "מרכז המידע למודיעין ולטרור": "שיווק ספרות אנטישמית ע"י איראן: בביתן האיראני ביריד הספרים בפרנקפורט הוצגו ספרים אנטישמיים בתרגום לאנגלית. הספרות האנטישמית המשווקת ע"י איראן מפיצה מסרים של שנאה כלפי העם היהודי ומעניקה לגיטימציה לאלומות ואף לטרור נגד ישראל ונגד קהילות יהודיות ברחבי העולם" (31 באוקטובר, 2005).

² איראן מסייעת לארגוני הטרור הפלסטינים ובעיקר ל"חמאס" ול"הג'האד האסלאמי בפלסטין", שני ארגוני הטרור הפלסטינים הבולטים, הדוגלים אף הם באסטרטגיה החותרת לחיסולה של ישראל.

2. דברים אלה של נשיא איראן, בהמשך לנאומו הקודם, בו קרא למחיקת ישראל מהמפה³, **שבו ועוררו גם הפעם גינוי נרחב של הקהילה הבינלאומית**. ההתבטאות הנוכחית שבה ומעידה כי אין המדובר "בפליטת פה" של פוליטיקאי חסר ניסיון, אלא **באידיאולוג אסלאמי קיצוני בעל תפיסת עולם אנטישמית**, הנוטה בבירור להפגין מחויבות כלפי הרעיון המהפכני כפי שהוגדר ע"י ח'מיני ולהעדיפו על פני שיקולים לאומיים – פרגמטיים. זאת מבלי להתחשב בנסיבות הבינלאומיות הבעייתיות בהן נתונה טהראן ולמרות עניינה של איראן להצטייר כמדינה נורמטיבית ואחראית בקרב הקהילה הבינלאומית.

נשיא איראן אחמדי נז'אד: אידיאולוג אסלאמי קיצוני בעל תפיסת עולם אנטישמית השוללת קיומה של מדינת ישראל (צילום: אתר האינטרנט irib.ir).

תגובת ישראל

3. שר החוץ סילבן שלום הגיב בחריפות לדבריו של נשיא איראן באומרו כי "בדבריו התמוהים הוא מכחיש את השואה ומדבר בניגוד להחלטת הקהילה הבינלאומית והעולם הנאור" (8 Ynet דצמבר).
4. שר הביטחון שאול מופז אמר כי "הדברים מלמדים שוב שהמשטר האיראני אינו רק משטר קיצוני שמבקש להחריב את מדינת ישראל אלא גם משטר אנטישמי וגזעני". לדבריו, על העולם לא רק לגנות את התבטאותו של נשיא איראן אלא גם להמשיך במאבקו נגד מרוץ חימוש הגרעין האיראני.

תגובות הקהילה הבינלאומית

5. הקהילה הבינלאומית הזדרזה גם הפעם לגנות את התבטאותיו של נשיא איראן ולהגן על מעמדה של ישראל. כמו כן פורסמה הודעת גינוי מטעם מועצת הביטחון של האו"ם (9 דצמבר). ההודעה שבה והזכירה את חובתן של המדינות חברות האו"ם להימנע מכל איום ושימוש בכוח נגד כל מדינה חברת האו"ם. ההודעה הזכירה, את החלטת העצרת הכללית של האו"ם (ספטמבר 2005) הדוחה את הכחשת השואה וקוראת לחינוך אוכלוסיית העולם בנושא (אתר האינטרנט של האו"ם www.un.org). כמו כן זומנו שגרירים האיראניים בכמה ממדינות אירופה למתן הסברים על התבטאותו של נשיא איראן.
6. **דובר הבית הלבן** הבהיר כי "הדבר שב ומדגיש את דאגות הממשל לגבי המשטר באיראן". **סגן דובר משה"ח האמריקאי**, אדם ארלי, התבטא בחומרה ואמר, כי דבריו של אחמדי נז'אד הם "הצהרה גסה ומבחילה" מפיו של נשיא מדינה המשתייכת לארגונים בינלאומיים ואשר התחייבה לקיים נורמות בינלאומיות. לדבריו דברי נשיא איראן מקנים את התחושה כי עליה להבחן אם היא עומדת בסטנדרטים אלה (Ynet ו"רויטרס", 9 דצמבר).

תגובות ערביות

7. בזירה הערבית היו התגובות לדבריו של נשיא איראן בדרך כלל מינוריות. בלטו במיוחד מאמרי ביקורת חריפים על דברי הנשיא האיראני שהתפרסמו **בעיתונות המצרית** (כולל האופוזיציות). להלן עיקרן:-
 - א. **מאמר מערכת בעיתון המצרי "אלאהראם": מתח ביקורת על הצהרותיו של נשיא איראן בטענה כי הן חסרות תבונה פוליטית** המצופה מנשיא של מדינה ריבונית בעלת משקל בקרב מדינות העולם וחברה באו"ם. לדברי המאמר עידן ההצהרות החריפות שנועדו לשלהב את רגשות העם ולזכות בתמיכה של הזרם הקיצוני הסתיים או קרוב לסיומו. כותב המאמר אף הדגיש את התנגדותו "לשימוש בקלף הפלסטיני מצד מדינות וארגונים כדי להשיג מטרות ואינטרסים אישיים... רוב מעשי האלימות מתבצעים בשם התמיכה בעם הפלסטיני והוכח שהם מזיקים למעשה לעניין הפלסטיני ולזכויותיו הלגיטימיות..." ("אלאהראם", 10 דצמבר).
 - ב. **סמיר רג'ב**, העורך הראשי הקודם של העיתון **אלגמהוריה**, כתב בטורו האישי בעיתון כי הצהרות נשיא איראן רק מסבכות את המצב ומשרתות את ישראל בכך שהן מביאות לרגשות עוינות של העולם כולו כלפי איראן ("אלגמהוריה", 10 דצמבר).
 - ג. **מסקנתו של פרשן רדיו "צות אלערב"** היא כי ההצהרות נועדו לצרכים פוליטיים פנימיים על רקע ביקורת הנמתחת על המשטר על מדיניות הפנים והחוץ אותה הוא נוקט. לדעת הפרשן התבטאות מעין אלו רק מדגישות את בידודה של איראן (רדיו "צות אלערב", 10 דצמבר).

³ בהקשר זה ראו לקט "מרכז המידע למודיעין ולטרור": "יום ירושלים" הנחוג ע"י איראן ותומכיה מידי שנה נוצל, כבעבר, להעברת מסרים הקוראים להשמדת ישראל, לתמיכה במאבק הפלסטיני המזוין ולהשלטת שלטון אסלאמי על העולם" (31 באוקטובר, 2005).